

Archeologienota

Haaltert Dreef, aanpassing SBK

Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel
Archeologienota Haaltert Dreef, aanpassing SBK. Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteur
Kirsten Note

Erkende archeoloog
BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer
2022-0046

Plaats en datum
Gent, 2 december 2021

Reeks en nummer
BAAC Vlaanderen Rapport 2014
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot
KBR

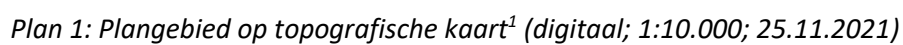
Inhoud

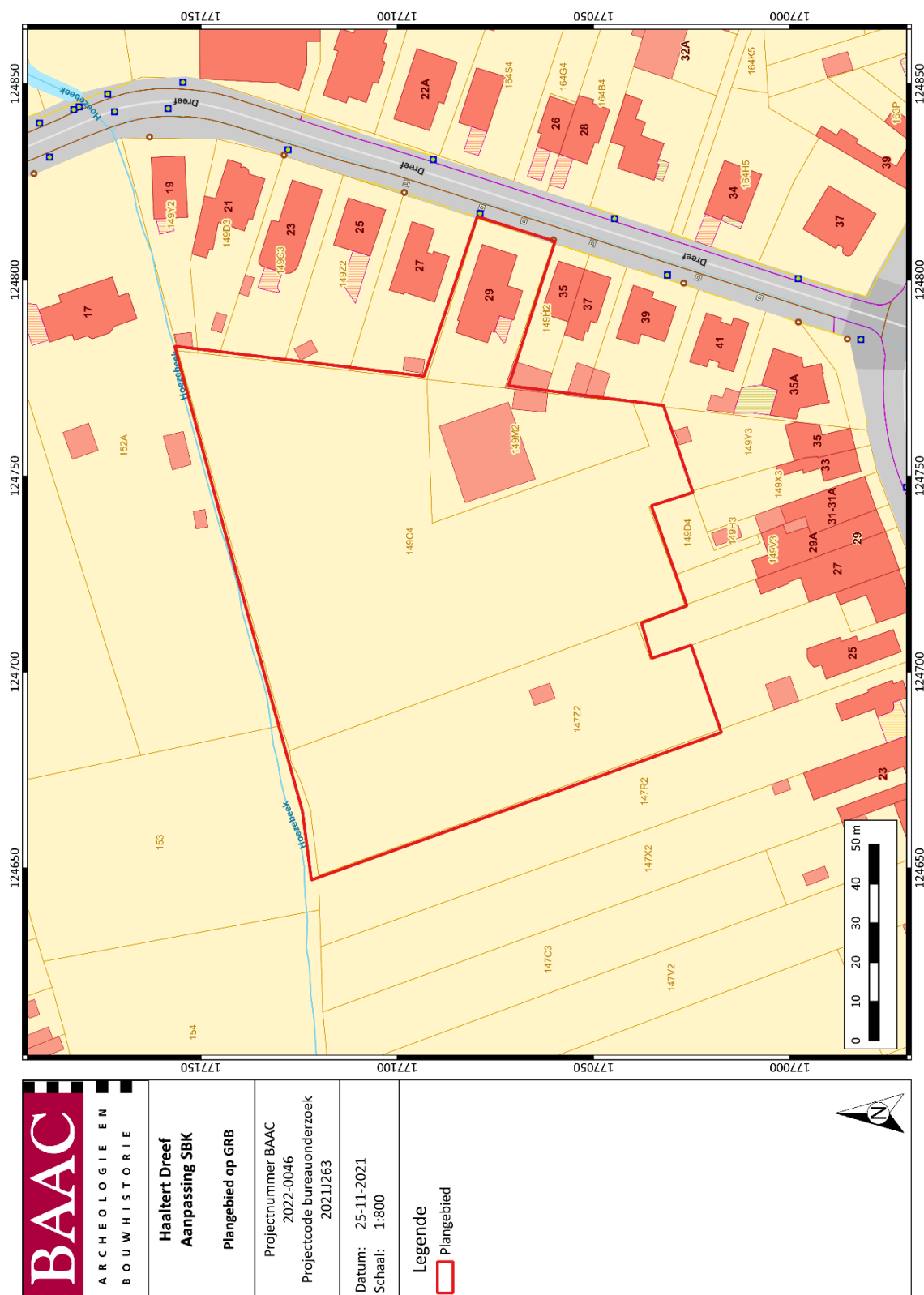
1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Juridisch kader en onderzoektraject	4
1.3	Aanleiding	4
1.4	Voorgeschiedenis plangebied	5
1.4.1	Archeologienota ID 10288: Haaltert Dreef 31-35	5
1.4.2	Archeologienota ID14874: Haaltert Dreef (aanpassing)	6
1.5	Huidige situatie en geplande werken	7
1.5.1	Huidige situatie	7
1.5.2	Geplande werken en bodemingrepen	7
1.6	Randvoorwaarden.....	9
2	Bureauonderzoek	13
2.1	Werkwijze en strategie	13
2.1.1	Onderzoeksdoelstelling	13
2.1.2	Onderzoeksvragen	13
2.1.3	Methoden en technieken.....	13
2.2	Assessment	15
2.2.1	Landschappelijk kader	15
2.2.2	Historisch kader	23
2.2.3	Cartografische bronnen	23
2.2.4	Archeologisch kader	27
2.3	Synthese onderzoeksresultaten.....	30
2.3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	30
2.3.2	Archeologische verwachting.....	30
2.3.3	Synthesepan	30
2.4	Besluit.....	32
2.4.1	Potentieel op kennisvermeerdering	32
2.4.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	32
2.4.3	Keuze onderzoeksmethode	32
2.4.4	Afbakening onderzoeksterrein	33
3	Samenvatting.....	35
4	Lijsten.....	36
4.1	Figurenlijst.....	36
4.2	Plannenlijst.....	36
4.3	Tabellenlijst	36
5	Bibliografie	37
6	Bijlagen	39

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Haaltert Dreef, aanpassing SBK		
Ligging	Dreef 29-33, Haaltert, Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Gemeente Haaltert, Afdeling 1, Sectie B, Percelen 149C4, 149M2, 149G2, 147Z2 (partim)		
Coördinaten	Noordwest:	x: 124646,9634	y: 177156,6747
	Noordoost:	x: 124816,1661	y: 177156,6747
	Zuidwest:	x: 124646,9634	y: 177017,4600
	Zuidoost:	x: 124816,1661	y: 177017,4600
Oppervlakte plangebied	13006 m ²		
Oppervlakte geplande ingrepen	13006 m ²		
Kartering gewestplan	Woongebied (0100)		
	Parkgebied (0500)		
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2022-0046		
Bureauonderzoek	Projectcode	2021J263	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen bvba (OE/ERK/Archeoloog/2015/00020)	
	Betrokken actoren	Kirsten Note (archeoloog)	
	Betrokken derden	Nvt	

¹ AGIV 2021d

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)² (digitaal; 1:250; 25.11.2021)

² AGIV 2021b

1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving. Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk 4.0.

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwbouwproject gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder de aanleg van wegenis, wooneenheden, ondergrondse parkeergelegenheid, een groendomein, en verscheidene waterlopen en wadi's) die qua omvang een directe bedreiging kunnen betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied *Haaltert Dreef, Aanpassing SBK* bedraagt ca. 13006 m², de geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van 13006 m². Het plangebied valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden

geen archeologie).³ Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermd onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal.

Aangezien het plangebied in Woongebied (0100) en Parkgebied (0500) ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen, waarop de vergunning betrekking heeft 13006 m² bedraagt en de totale oppervlakte van de bodemingreep 13006 m² of meer bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de omgevingsvergunningsaanvraag gevoegd.

1.4 Voorgeschiedenis plangebied

Betreffende het plangebied werden er in het verleden reeds twee archeologienota's opgesteld. Het plangebied en de geplande werken werden gewijzigd. In de voorliggende archeologienota betreft het opnieuw een wijziging van het plangebied, en het aanpassen van een verkaveling naar een stedenbouwkundig dossier. Gezien de wijziging naar stedenbouwkundig diende een nieuwe archeologienota opgemaakt te worden met nieuwe impactanalyse en eventueel bijhorend nieuw advies voor vervolgonderzoek.

1.4.1 Archeologienota ID 10288: Haaltert Dreef 31-35

De archeologienota met ID 10288 betrof een aanvraag voor een verkavelingsvergunning. Het besluit luidde als volgt:

“Uit de resultaten van het bureauonderzoek bleek dat de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd een impact zal hebben op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Hier is de kans dan ook zeer reëel dat archeologische sporen bewaard zijn gebleven die bovendien potentieel erg waardevol kan zijn en nieuwe inzichten kunnen bieden in oudere bewoningsfasen van het plangebied en de omgeving van Haaltert. Er dienen bijgevolg maatregelen genomen te worden voor verder archeologisch onderzoek daar waar de geplande werken aanzienlijke bodemingrepen impliceren die qua omvang een directe bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed.”⁴

Figuur 1: Geplande werken uit de archeologienota met ID10288⁵

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021.

⁴ VAN LAERE 2019

⁵ VAN LAERE 2019

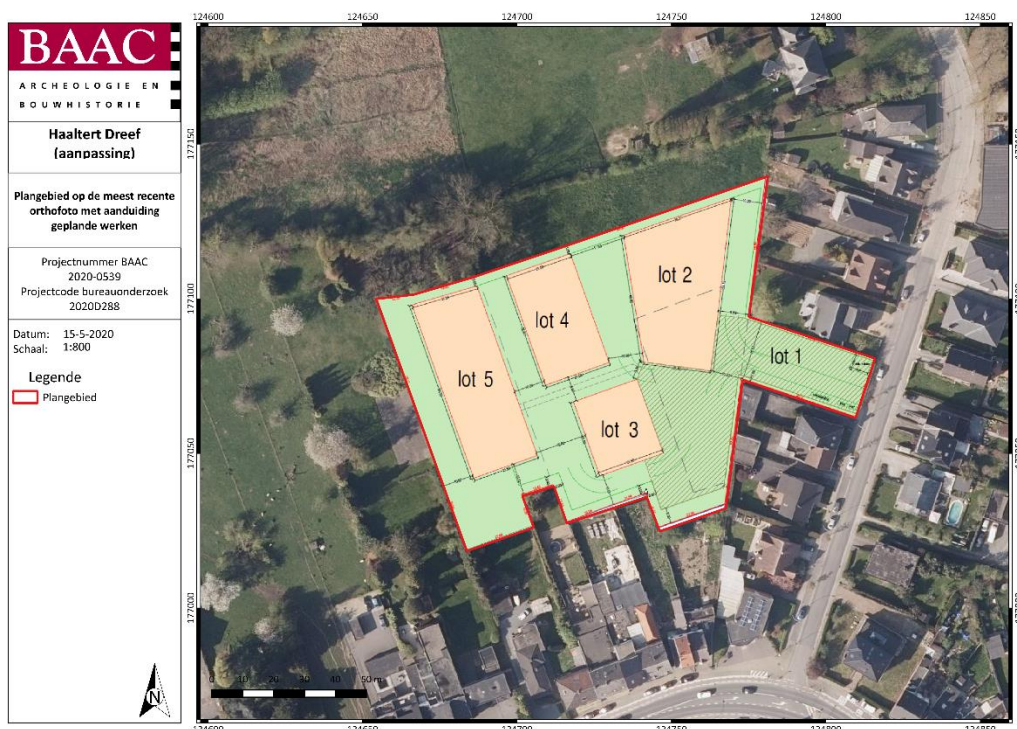
1.4.2 Archeologienota ID14874: Haaltert Dreef (aanpassing)

Na de aktename van de archeologienota met ID 10288 werd een aanpassing gedaan, met name van de geplande werken en een verkleining van het plangebied. Het besluit luidde als volgt:

“Naar aanleiding van een omgevingsvergunningsaanvraag voor het verkavelen van gronden voor het project Haaltert, Dreef werd door BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota met uitgesteld traject opgesteld. Voor het plangebied werd reeds een archeologienota opgesteld en bekrachtigd (ID10288).⁶ De initiatiefnemer bracht echter een wijziging aan in de bouwplannen. De voornaamste wijziging is een verkleining van het plangebied en een vereenvoudiging van de geplande werken. Hierdoor diende een nieuwe archeologienota opgesteld te worden.

Er kan niet worden ingeschat wat de impact van reeds bestaande verstoringen op het eventueel aanwezige erfgoed is geweest. Er kan wel met zekerheid gezegd worden dat de geplande werken een totale verstoring betekenen voor het eventuele aanwezige erfgoed aangezien het gaat om een verkaveling, moet ervan uit gegaan worden dat het gehele terrein verstoord zal worden. Het bureauonderzoek toonde aan dat het plangebied waardevolle archeologische resten zou kunnen bevatten minstens vanaf de steentijd tot de middeleeuwen.

Bij deze archeologienota wordt in eerste instantie het advies tot een landschappelijk bodemonderzoek van het terrein voorgesteld. Afhankelijk van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek zullen er eventueel archeologische boringen uitgevoerd moeten worden. Indien er geen steentijdpotentieel is dient er nagegaan te worden of er voor andere periodes wel nog relevante archeologische lagen aanwezig zijn. Hiervoor zullen proefsleuven geadviseerd worden.”⁷

Figuur 2: Plangebied uit de archeologienota met ID 14874⁸

⁶ VAN LAERE 2019

⁷ NOTE & VAN LAERE 2020

⁸ NOTE & VAN LAERE 2020

1.5 Huidige situatie en geplande werken

1.5.1 Huidige situatie

Het plangebied wordt gebruikt voor verschillende doeleinden. Zo is een deel in het westen van het terrein in gebruik als grasland. Er zijn ook enkele bomen aanwezig. Verder is het plangebied gekarteerd als woongebied en parkgebied in het noorden op het gewestplan en wordt het voornamelijk gebruikt als weiland (Plan 3). Er bevindt zich een woning en loods op het plangebied die voorafgaand aan de werken zullen gesloopt worden.

1.5.2 Geplande werken en bodemingrepen

Algemeen

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouwproject met verscheidene wooneenheden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder de aanleg van wegenis, huizen, ondergrondse parkeergelegenheid, een groendomein, en verscheidene waterlopen en wadi's.

Het nieuwbouwproject zal bestaan uit 5 parkvilla's (A tem E) met 10 woningen per villa. Onder blokken C, D en E wordt een ondergrondse parkeergarage voorzien. Deze zal ook een watertank bevatten. De ingang zal zich ten noorden van blok B bevinden. Onder blokken A en B in het oosten komt geen parkeergarage. Naast de wooneenheden worden ook fietsenstallingen voorzien, een hoogspanningscabine, ondergrondse afvalcontainers en regenwaterputten.

Op de toegangsweg die uitkomt op Dreef worden parkeergelegenheden voorzien, waaronder ook parkeerplaatsen voor mindervaliden. Deze bevinden zich het dichtst bij de wooneenheden. Tussen de wooneenheden worden wandelpaden voorzien. De zones tussen de wandelpaden zal hoofdzakelijk bestaan uit groenzone en zones die overrijdbaar worden gemaakt voor brandweerwagens. Er worden bovendien meerdere grachten en wadi's voorzien tussen de wooneenheden om de afwatering van het terrein te regelen.

In het noorden van het plangebied zal een parkzone voorzien worden van ca 2989 m². Deze zone overlapt met de aanduiding als parkzone op het gewestplan. Er wordt gras voorzien en er zullen enkele bodem geplant worden.

Voor het aanvangen van de werken dienen de bebouwing in het oosten en de loods op het terrein gesloopt te worden.

Impactanalyse

Aangezien de geplande werken een groot aantal verscheidene eenheden behelzen, worden de oppervlaktes en diepte ingrepen samengevat in Tabel 1. De meest ingrijpende eenheid betreft de ondergrondse parkeergarage onder eenheden C tem E, die aflopend op een diepte rond 3,5 tot 4,5 m diep zal worden aangelegd. De zone rondom de wooneenheden zal ook volledig worden ingericht met variabele bodemingrepen, gaande van wooneenheden zonder ondergrondse garage tot groenzone en wadi's. In het noorden van het plangebied wordt een parkgebied ingericht. Hoewel er hier geen directe bodemingrepen worden voorzien behalve het planten van bodem en het inzaaien van gras, wordt wel uitgegaan van een verstoring van ca. 30 cm aangezien de machines die benodigd zijn voor het aanleggen van alle andere eenheden op het terrein hier meerdere malen zullen overrijden en de ondergrond ook mogelijk zullen verstoren. Deze berekening is gebaseerd op de algemene buffer die wordt aangenomen voor het gehele terrein onder de geplande werken.

Figuur 3: Inplantingsplan⁹

⁹ Plan aangeleverd door initiatiefnemer

Figuur 4: Inplantingsplan met aanduiding groenzones en contour parkeergarage in rode stippelijn¹⁰

1.6 Randvoorwaarden

Vanwege het feit dat er nog gebouwen op het terrein staan die moeten worden gesloopt worden, betreft het hier een archeologienota met uitgesteld vooronderzoek. Dit houdt in dat de ingreep in de bodem zoals gesteld in het Programma van Maatregelen op een later tijdstip, na het in eigendom komen van de terreinen en de sloop van de gebouwen, uitgevoerd dient te worden.

¹⁰ Plan aangeleverd door initiatiefnemer.

Tabel 1: Overzicht geplande werken met oppervlakte en diepte ingreep

Geplande werken	Oppervlakte	Diepte ingreep¹¹
<i>Ondergrondse parking</i>	2550 m ²	350 – 450 cm
<i>Wooneenheden zonder parking</i>	814 m ²	90 cm
<i>Inrit en parkeerplaatsen mindervaliden</i>	594 m ²	40 cm
<i>Parkeerplaatsen</i>	355 m ²	40 cm
<i>Wandelpaden</i>	327 m ²	40 cm
<i>Zone overrijdbaar door brandweerwagen</i>	507 m ²	30 cm
<i>Fietsenstallingen</i>	137 m ²	40 cm
<i>Paden</i>	106 m ²	40 cm
<i>Hoogspanningscabine</i>	9 m ²	150 cm
<i>Ondergrondse afvalcontainers</i>	12,6 m ²	300 cm
<i>Wadi's (buiten parkeergarage)</i>	129 m ²	30 cm
<i>Grachten</i>	100,1 m ²	100 cm
<i>Parkgebied</i>	2989 m ²	30 cm

¹¹ Deze dieptes worden weergegeven zonder meegerekende buffer.

Plan 3: Plangebied op de meest recente orthofoto¹²(digitaal; 1:1; 25.11.2021)

¹² AGIV 2021c

*Plan 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting¹³ op orthofoto¹⁴
(digitaal; 1:1; 25.11.2021)*

¹³ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

¹⁴ AGIV 2021c

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstelling

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Zijn er archeologische waarden aanwezig binnen het onderzoeksterrein?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het onderzoeksterrein:

- Wat is de aard van deze waarden?
- Wat is de impact van de geplande bodemingrepen op deze waarden?

2.1.3 Methoden en technieken

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van gekende landschappelijke, geologische, archeologische, historische en geografische bronnen.

Een eerste stap bij het formuleren van een archeologische verwachting voor de onderzoekslocatie is deze te situeren binnen een breder landschappelijk kader. Hierbij wordt beroep gedaan op de gekende geografische en geologische bronnen en kaarten.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Digitaal hoogtemodel
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart

- Bodemkaart

De basis van de desktopstudie bestaat verder uit een historische studie van de onderzoekslocatie en zijn directe omgeving. Hierbij wordt de gekende archeologische en historische vakliteratuur over de onmiddellijke omgeving van het plangebied geconsulteerd.

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19^e eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Een concrete huisgeschiedenis is uit het cartografisch materiaal alleen niet af te leiden. De kaarten kunnen wel ondersteunend werken.

Volgende historische kaarten werden opgezocht en geanalyseerd:

- CAI-kaart
- Villaretkaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

2.2 Assessment

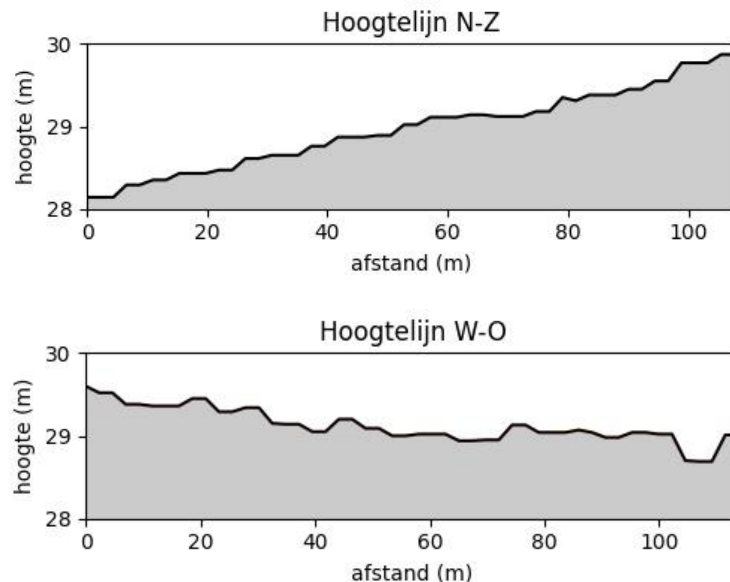
In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

2.2.1 Landschappelijk kader

Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Plan 1 en Plan 2. Het plangebied *Haaltert Dreef, Aanpassing SBK* bevindt zich in de dorpskern van de gemeente Haaltert en is gelegen ten westen van de Dreef, ten oosten van de Papestraat en het Sint-Gorikspein, ten noorden van de N460 en ten zuiden van de Klokputbeek, Hoezebeek en de Muisstraat.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 26 m en 32 m TAW. Direct ten zuiden, oosten en noorden stroomt het Denderbekken. De omgeving van het plangebied is vrij dicht bebouwd.

Figuur 5: Hoogteverloop terrein¹⁵

Landschappelijke situering

In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich aan de Hoezebeek.¹⁶ Deze beek ontspringt ten noorden van Ekent. De beek stroomt vanuit het westen richting het oosten. Landschappelijk behoort het plangebied tot de uitlopers van de Vlaamse Vallei, gelegen in het Denderbekken. De dominante grondsoort in het karteringsgebied is leem verder aangevuld met zand en klei. Doorheen het karteringsgebied lopen drie belangrijke rivieren: De Schelde in het westen en de Dender en de Mark in het oosten. Het gebied tussen de Schelde en de Dender is een interfluvium en loopt van Bois de la Louvière tot Herzele.¹⁷

¹⁵ AGIV 2021a

¹⁶ DE MOOR & MOSTAERT 1993

¹⁷ BOGEMANS & VAN MOLLE 2005

De topografie binnen dit gebied kan variëren tussen de 15 en 150 m TAW. De laagste punten worden gemeten in de alluviale vlaktes. De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 28,64 en 31,79 m TAW.

Paleogeen en neogeen (tertiair)

Volgens de tertiairgeologische kaart bestaat de ondergrond ter hoogte van het plangebied uit de zogenaamde Formatie van Kortrijk. De Formatie van Kortrijk bevat een weinig aantal macrofossielen en wordt omschreven als een kleig facies. De Formatie kan opgesplitst worden in het Lid van Mont-Héribu, Saint-Maur, Moen en Aalbeke. Het plangebied ligt in het Lid van Moen.

De afzettingen die voorkomen in het Lid van Moen zijn grijze tot silthoudende kleien waarbij ook fossielen zoals *nummulites* en *planulatus* kunnen voorkomen.¹⁸

Quartair

Op de quartairgeologische kaart 1:50.000 wordt het plangebied gekarteerd als profieltype 14 en grenst het aan profieltype 15. Profieltype 14 heeft als kenmerken dat er homogene eolische leemafzettingen voorkomen. Lemig materiaal, homogeen gelaagd of altemnerend met zandige en/of venige lagen ontstaan door hellingsprocessen. In dit profieltype kunnen eveneens Mollusken en veenspots aanwezig zijn.

Profieltype 15 wordt gekenmerkt door lemig tot zandlemig materiaal zonder profielontwikkeling, welke ontstaan zijn door hellingsprocessen. Homogene eolische leemafzettingen komen eveneens voor. Lemig materiaal, homogeen of altemnerend gelaagd met zandige en/of venige laagjes ontstaan eveneens door hellingsprocessen. Ook hier kunnen Mollusken en veenspots voorkomen. De lithostratigrafische eenheid is mogelijks aan de voet van de helling in de ondergrond aanwezig. Verder wordt het profieltype gekenmerkt door vlechtende rivierafzettingen die zandig (zeer fijn tot grof) van natuur zijn met mogelijks in het basisgedeelte grind. Sporadisch zijn er ook meanderende rivierafzettingen mogelijk en de hellingsafzettingen kunnen geïntercaleerd voorkomen.

Bodem

Op de digitale bodemkaart van Vlaanderen (DOV) is het onderzoeksgebied ingekleurd als bodems van antropogene oorsprong gelegen in stedelijk bebouwd gebied (OB). Een klein deel van het plangebied is ingekleurd als sterk vergraven gronden door menselijk toedoen (OT). In de ruimere omgeving van het plangebied treffen we de volgende bodemtypes aan (Plan 9):

Ahp: Natte leembodem zonder profiel

Acp: Matig droge leembodem zonder profiel

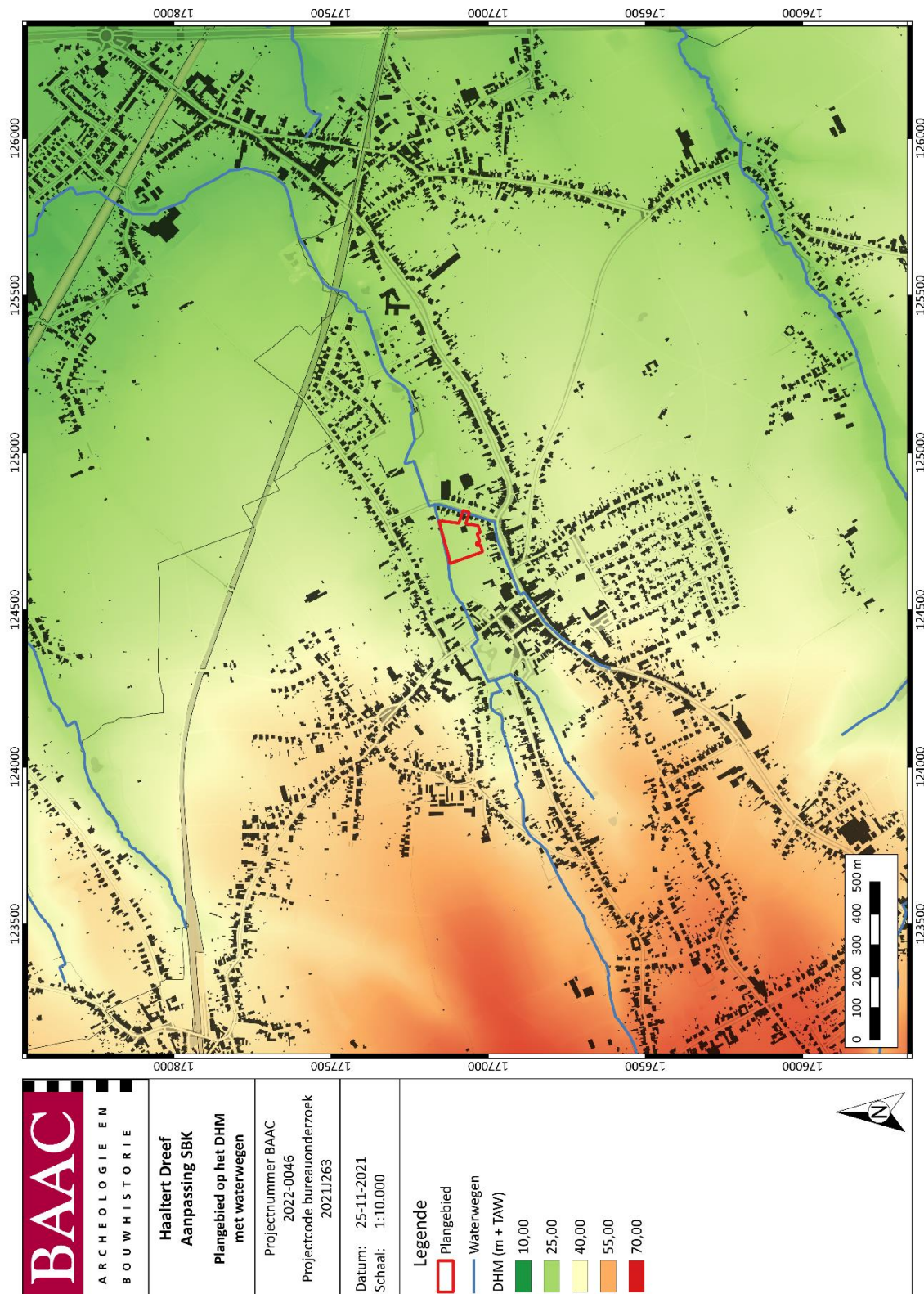
Aba1: Droge leembodem met textuur B horizont

Aba0: Droge leembodem met textuur B horizont

Abp(c): Droge leembodem zonder profiel

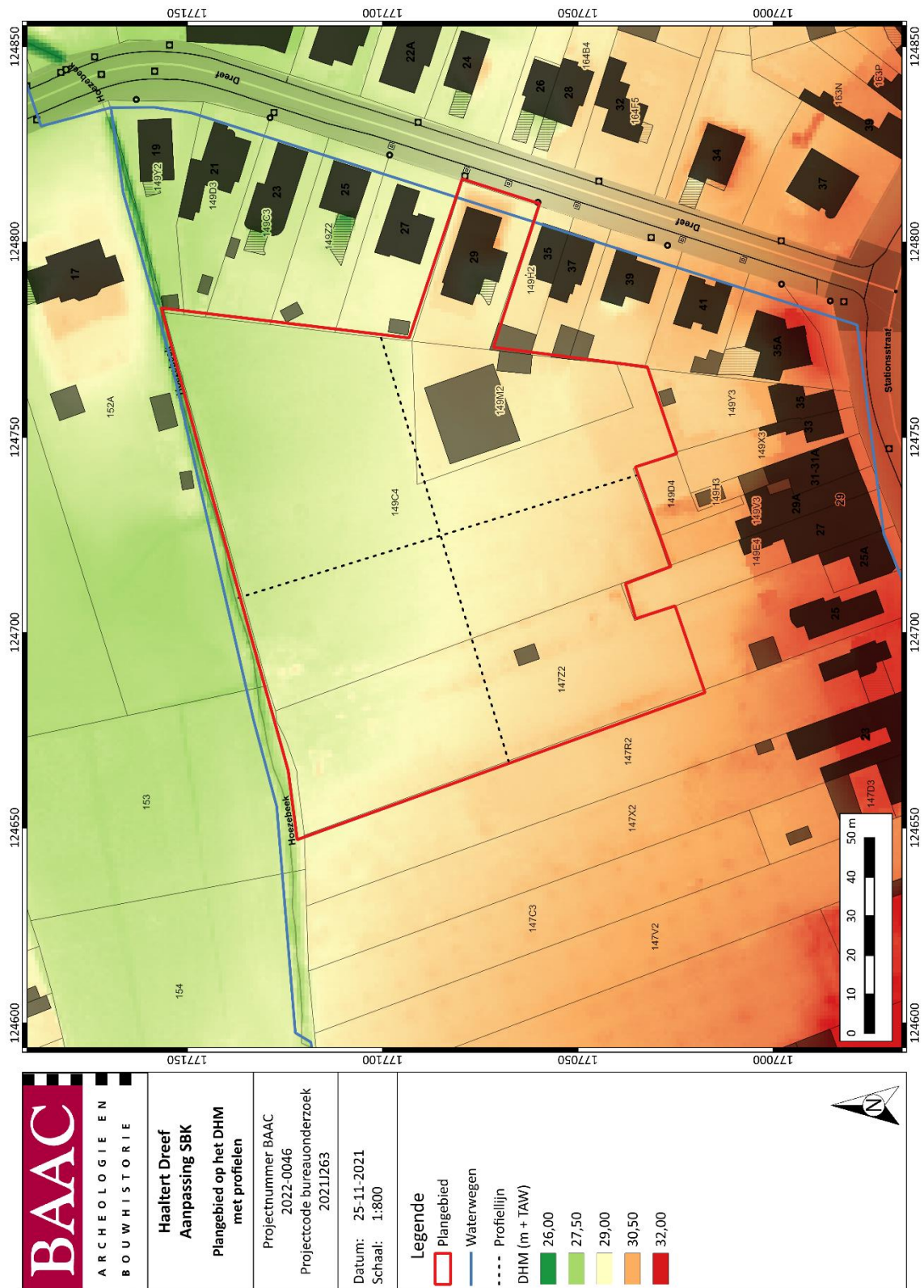
Aca1: Matig droge leembodem met textuur B horizont

¹⁸ BOGEMANS & VAN MOLLE 2005

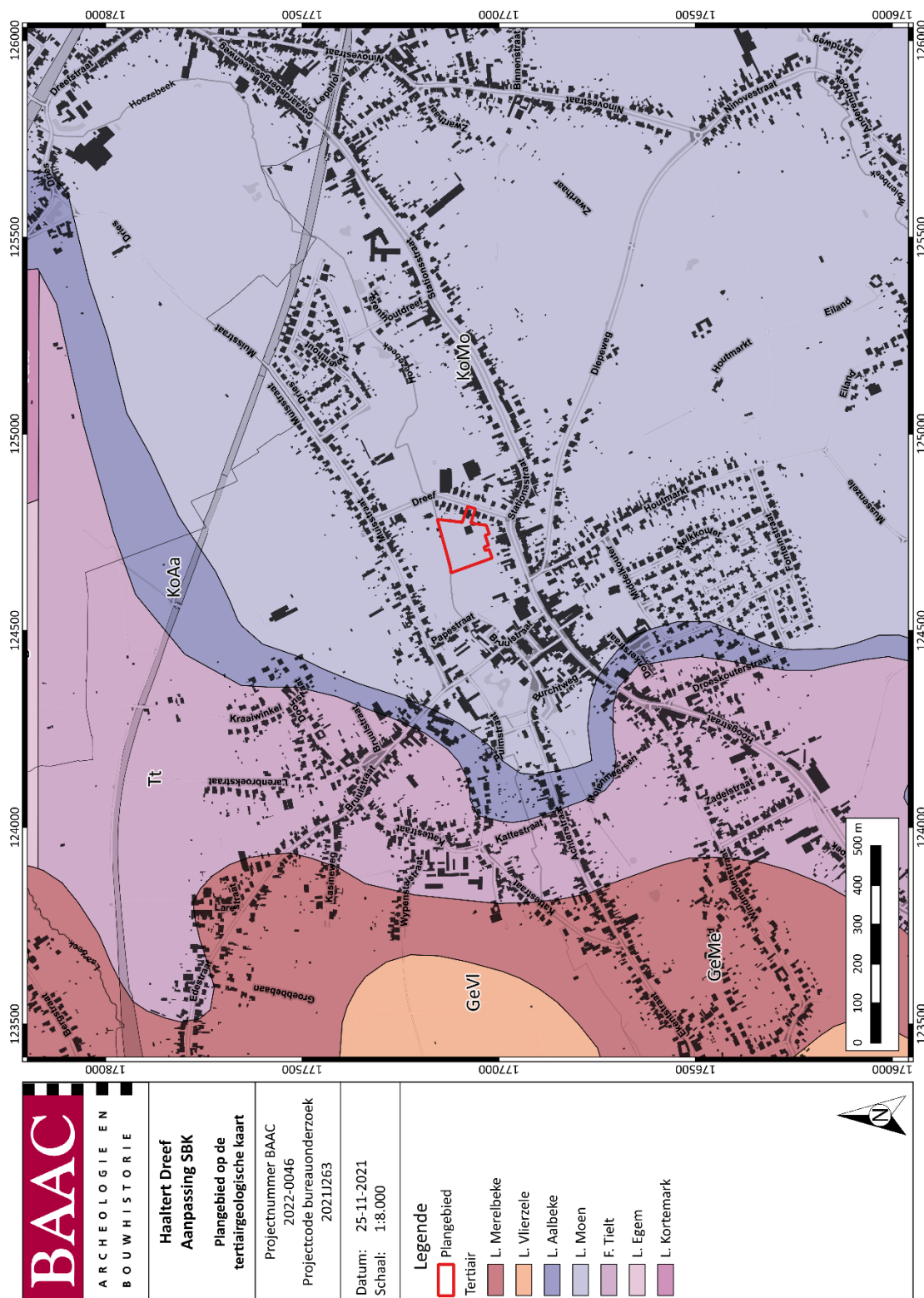
Plan 5: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)¹⁹ met waterwegen
 (digitaal; 1:1; 25.11.2021)

¹⁹ AGIV 2021a

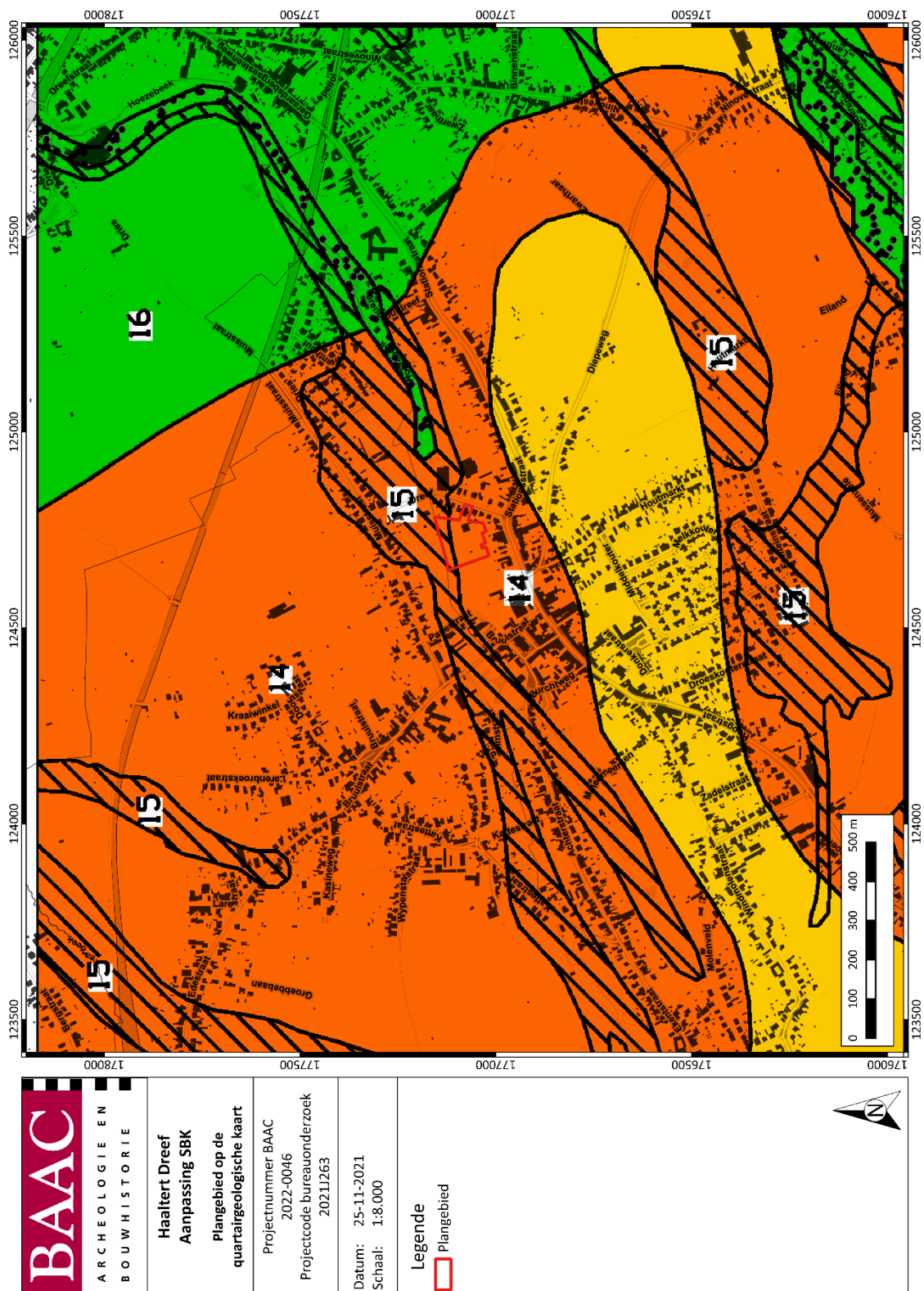
Plan 6: Plangebied en hoogteverloop op het DHM²⁰ (digitaal; 1:1; 25.11.2021)

²⁰ AGIV 2021a

Plan 7: Plangebied op de tertiairgeologische kaart²¹ (digitaal; 1:50.000; 25.11.2021)

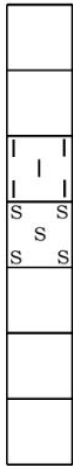
²¹ DOV VLAANDEREN 2021b

Plan 8: Plangebied op de quartaargeologische kaart 1:50.000²² (digitaal; 1:50.000; 25.11.2021)

²² DOV VLAANDEREN 2021c

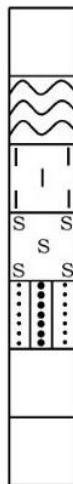
14

Homogene eolische leemafzettingen.

Lemig materiaal, homogeen gelaagd of alternerend met zandige en / of venige laagjes ontstaan door hellingsprocessen.
Mollusken en veenspots mogelijks aanwezig.

15

Lemig tot zandlemig materiaal zonder profielontwikkeling, ontstaan door hellingsprocessen.

Homogene eolische leemafzettingen.

Lemig materiaal, homogeen gelaagd of alternerend met zandige en / of venige laagjes ontstaan door hellingsprocessen.
Mollusken en veenspots mogelijks aanwezig.

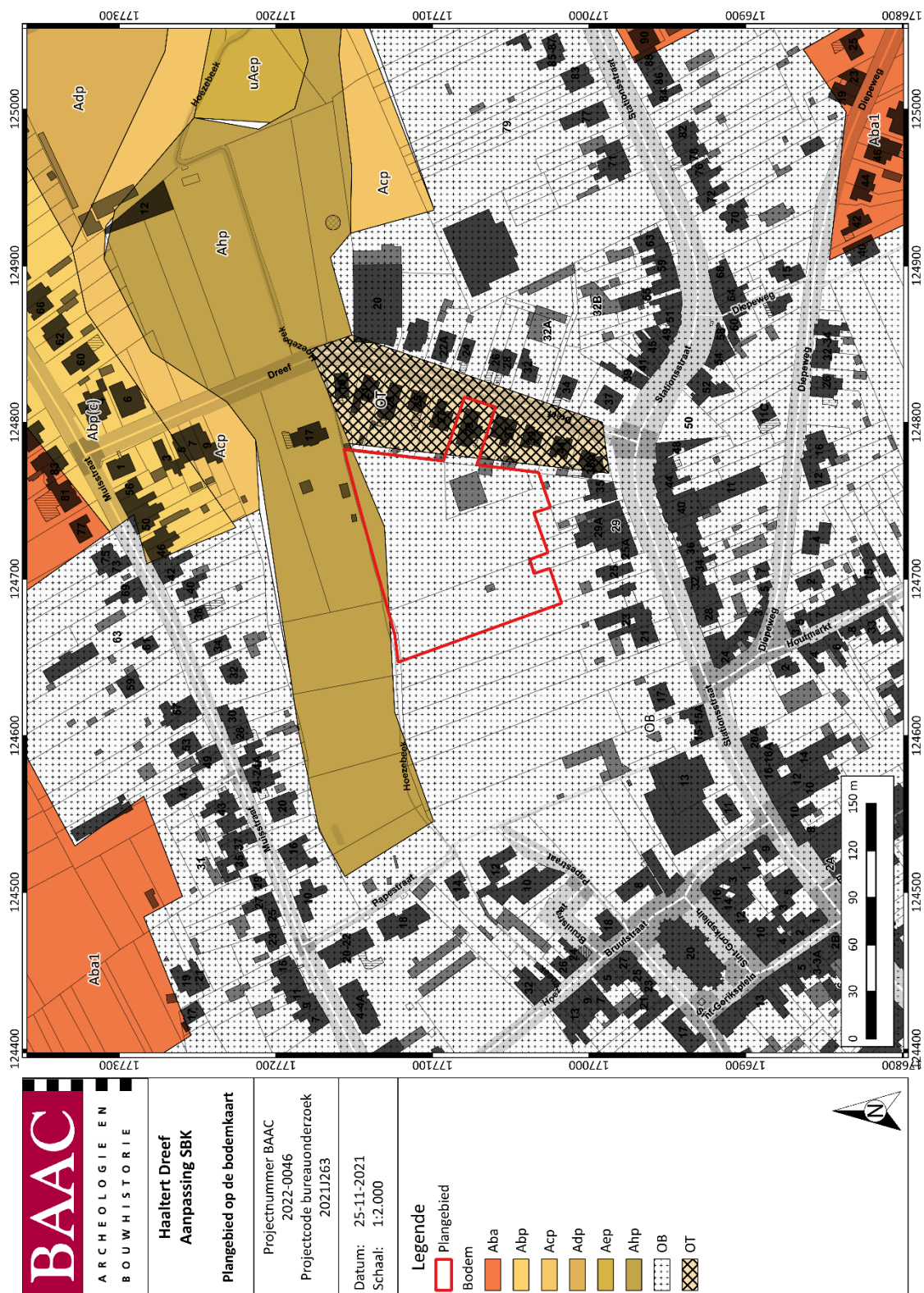
+ Lithostratigrafische eenheid mogelijks aan de voet van de helling in de ondergrond aanwezig.

Overwegend vlechtende rivierafzettingen, zandig (zeer fijn tot grof) van natuur met mogelijks in het basisgedeelte grind. Sporadisch meanderende rivierafzettingen. Hellingsafzettingen kunnen geïntercaleerd voorkomen.

Figuur 6: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied²³

²³ DOV VLAANDEREN 2021c

Plan 9: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen²⁴ (digitaal; 1:20.000; 25.11.2021)

²⁴ DOV VLAANDEREN 2021a

2.2.2 Historisch kader

De gemeente Haaltert wordt voor het eerst vermeld in de historische bronnen in 1046 in een oorkonde. In deze oorkonde wordt een zekere Engelbert van Haletrut genoemd. Hij zou het kapittel van 12 kanunniken gesticht hebben in de Sint-Gorikskerk, welke op ongeveer 200 m ten westen ligt van het huidig plangebied.²⁵ Dit gebied werd echter gezien als onveilig en het kapittel verhuisde op het einde van de 15^e eeuw naar Aalst. Haaltert behoorde tot aan de Franse overheersing in 1795 toe aan de heerlijkheid het Land van Rotselaer binnen het Land van Aalst.²⁶ Haaltert is vandaag een fusiegemeente bestaande uit Denderhoutem, een deel van gehucht Terjoden van Erembodegem, Helderghem en het Kerksken. De fusie gebeurde in 1976.

In het Land van Rotselaer waren vier schepenbanken aanwezig waarvan vijf schepenen in Haaltert. De activiteiten van deze schepenen gaan terug tot de 13^e eeuw waarbij ze zegelden op verzoek van de leenmannen.

In de dorpskern van Haaltert en in de ruimere omgeving werden ook twee burchten aangetroffen. Bovendien zou er zich ook een motte bevonden hebben. De burcht gelegen aan de Burchtweg, de kapittelkerk en de motte bevinden zich op 200 m ten westen van het plangebied.²⁷ De burchten en de motte werden aangetroffen naar aanleiding van het licentiaatsonderzoek van Marc Meganck in 1988 en 1989. De licentiaatsverdediging werd niet gepubliceerd.

Haaltert stond vanaf de middeleeuwen bekend als landbouwersdorp waarbij de focus voornamelijk lag op het telen van vlas, koolzaad en hop. Verder had de stad een tiental boerderijen en vier molen. In het begin van de 19^e eeuw stichtte men in Haaltert verschillende kantscholen. Door de industrialisatie in de 20^e eeuw kwam er een halt op deze ambacht.

Aan de hand van veldprospecties kan er ook met zekerheid gezegd worden dat Haaltert vanaf de prehistorie reeds een zekere bewoning kende. Het merendeel van de veldprospecties werden uitgevoerd door Joris Sergant in het kader van zijn licentiaatsonderzoek. Het litisch materiaal dat aangetroffen werd zijn getuige van het prehistorisch verleden van Haaltert. Tijdens de veldprospecties kwam ook Romeins aardewerk aan het oppervlak. We kunnen er dus in zekere mate vanuit gaan dat Haaltert vanaf de prehistorie een continue bewoning kende, gaande van de prehistorie, naar de ijzertijd, de Romeinse periode, de middeleeuwen, de nieuwe tijd en het heden.

2.2.3 Cartografische bronnen

Villaret (1745-1748)

Op de Villaretkaart²⁸ (Plan 10) is te zien dat het plangebied zich volledig situeert in akker- of weiland. Ten oosten bevindt zich het centrum van *Alter*. Er stroomt een beek of rivier door het plangebied.

Ferraris (1771-1778)

Op de Ferrariskaart²⁹ (Plan 11) is te zien dat het plangebied zich nog steeds volledig situeert in akker- of weiland. Het is ten oosten gelegen van de dorpskern van *Haaltert*. De huidige Dreef grenst ten oosten van het plangebied.

²⁵ <http://www.hkhaaltert.be/geschiedenis.html>

²⁶ <http://www.hkhaaltert.be/geschiedenis.html>

²⁷ CAI 2021

²⁸ GEOPUNT 2021f

²⁹ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2020

Vandermaelen (1846-1854)

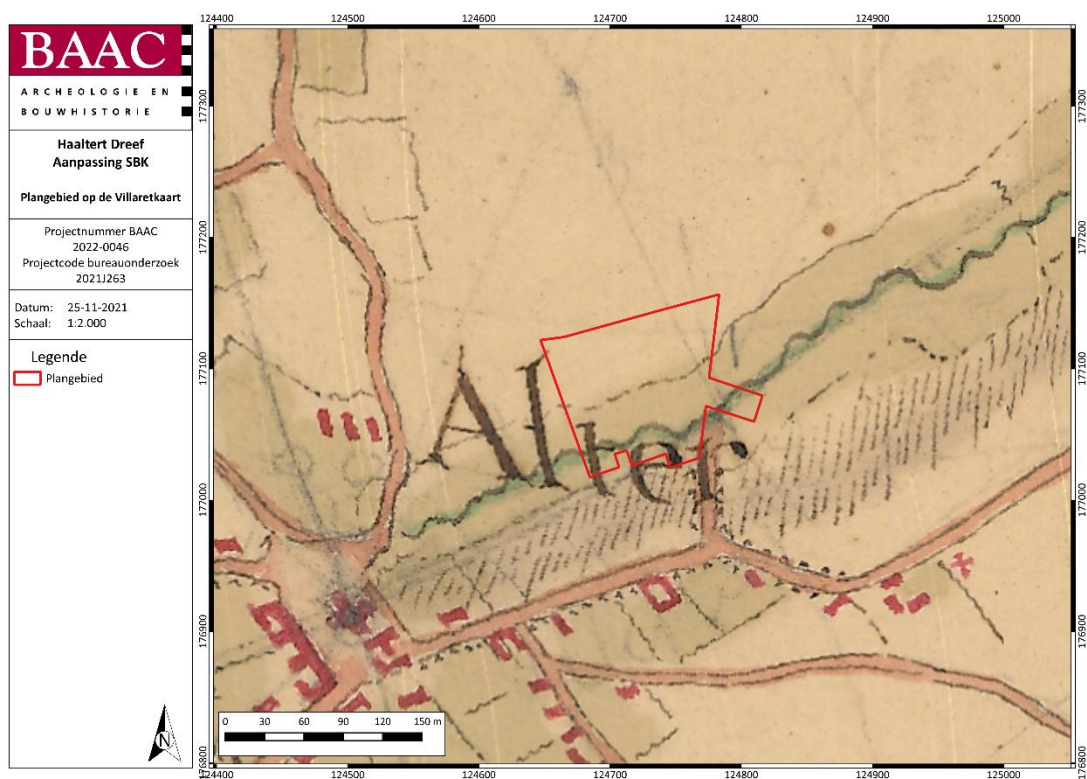
Ter hoogte van het plangebied zien we op de Vandermaelenkaart³⁰ (Plan 12) dezelfde situatie als op de Ferrariskaart. Het terrein is in gebruik als akker-/weiland. De dorpskern toont ook weinig verandering ten opzichte van de Ferrariskaart.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Op de Atlas der Buurtwegen³¹ (Plan 13) wordt dezelfde situatie afgebeeld als op de voorgaande kaarten.

Popp (1842-1879)

De Poppkaarten³² (Plan 14) beelden ter hoogte van het plangebied dezelfde situatie af als op voorgaande kaarten.

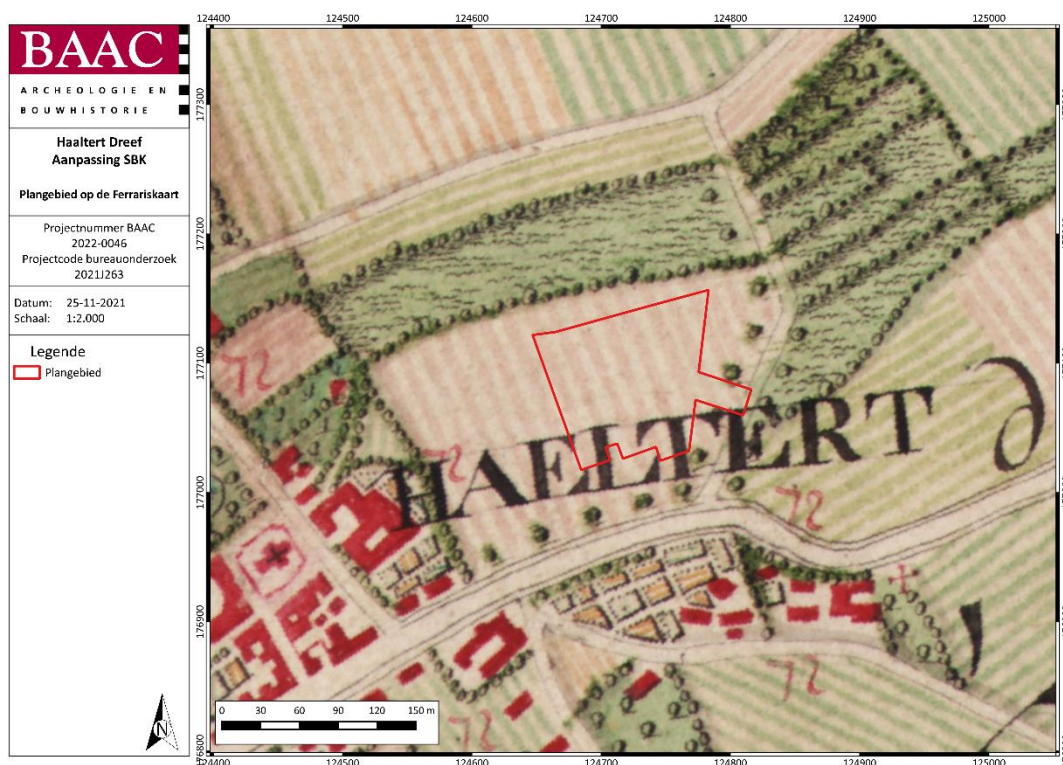
Plan 10: Plangebied op de Villaretkaart³³ (analoog; onbekend; 25.11.2021)

³⁰ GEOPUNT 2021g

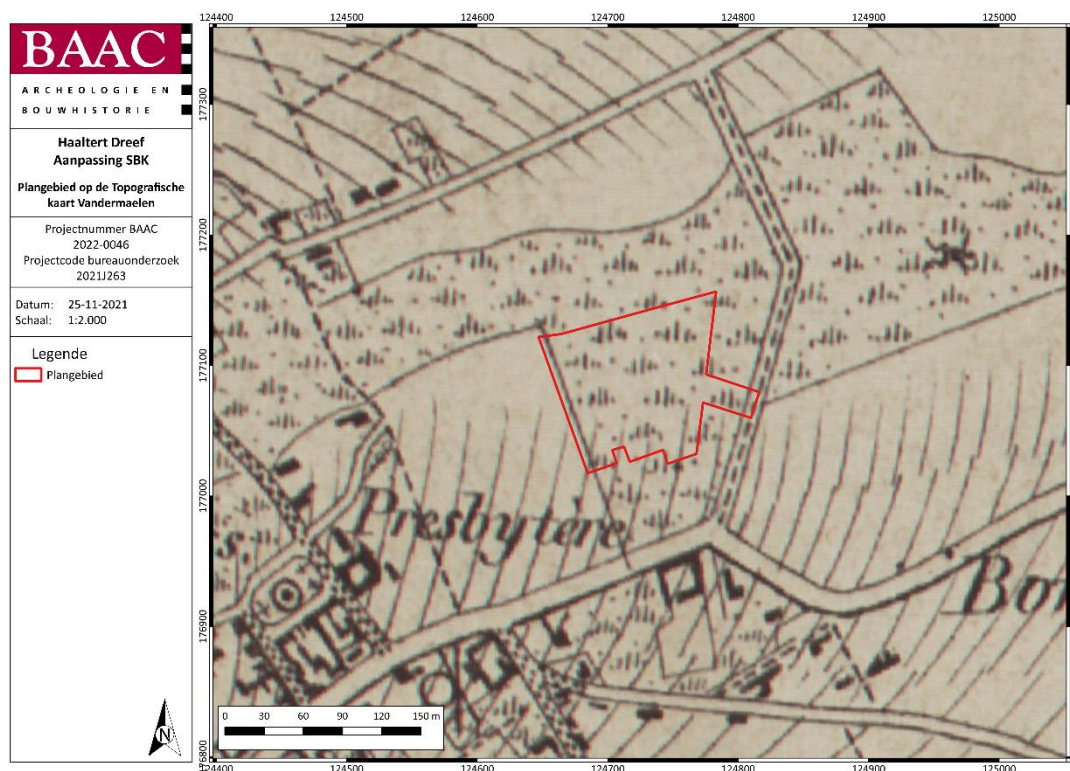
³¹ GEOPUNT 2020

³² KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2020

³³ GEOPUNT 2019a

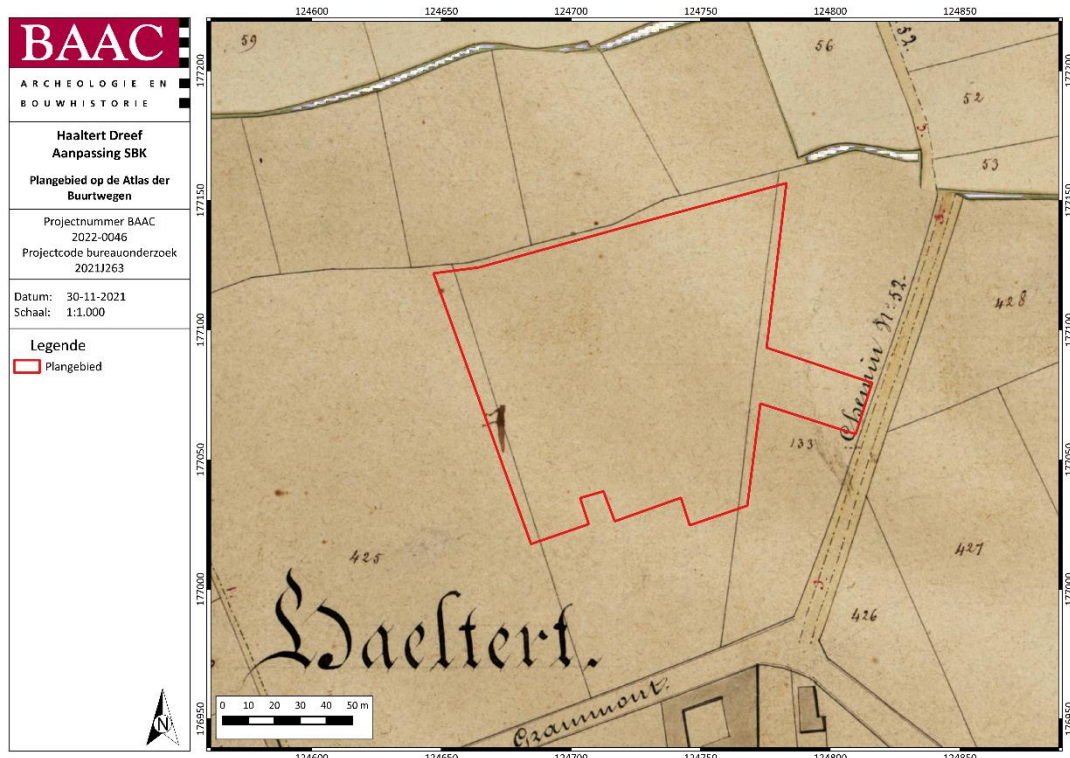
Plan 11: Plangebied op de Ferrariskaart³⁴ (analoog; 1:25.000; 25.11.2021)

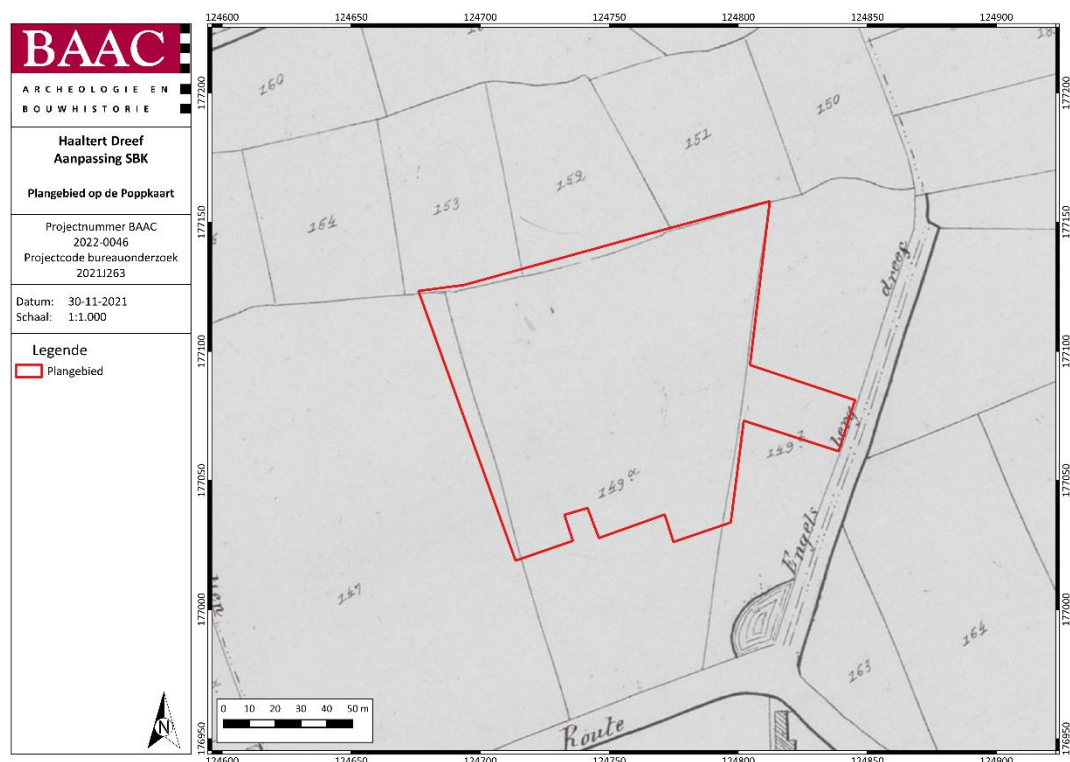
Plan 12: Plangebied op de Vandermaelenkaart³⁵ (analoog; 1:20.000; 25.11.2021)

³⁴ GEOPUNT 2021c

³⁵ GEOPUNT 2021d

Plan 13: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen³⁶ (analoog; 1:2500; 30.11.2021)

Plan 14: Plangebied op de Poppkaart³⁷ (analoog; 1:1.250-1:7.500; 25.11.2021)

³⁶ GEOPUNT 2021b

³⁷ GEOPUNT 2021e

2.2.4 Archeologisch kader

Centrale Archeologische Inventaris

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt een inschatting maken over het archeologisch potentieel van het plangebied. Voor het plangebied zelf aan in Haaltert aan de Dreef zijn geen archeologische waarden gekend (Plan 15).³⁸ Rondom het projectgebied zijn de volgende meldingen gekend (Tabel 2):

Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.³⁹

CAI-NUMMER	OMSCHRIJVING
30167	SINT ANNAWEG: LOSSE VONDST: LITHISCH MATERIAAL: ONGERETOCHEERDE AFSLAGEN: VELDPROSPECTIE
30170	DOORNSTRAAT: LOSSE VONDST LITHISCH MATERIAAL: PIRAMIDALE KERN, AFSLAGSCHRABBER, AFSLAG IN MIJNSILEX. LOSSE VONDST VOL MIDDELEEUEWS AW: ROODBESCHILDERD (RIJNLANDSE AFKOMST): VELDPROSPECTIE
30171	DOORNSTRAAT/MUISSTRAAT: LOSSE VONDST LITHISCH MATERIAAL: GEPOIJSTE AFSLAG, PSEUDOARTEFACTEN EN KLINGSCHRABBER. ROMEINS AW: VONDSTENCONCENTRATIE VAN AW, BM EN GLAS: VELDPROSPECTIE
30184	MUISSTRAAT: LOSSE VONDST: LITHISCH MATERIAAL: MIJNKLING EN 3 ONGERETOCHEERDE AFSLAGEN: VELDPROSPECTIE
30186	DOORNSTRAAT: LOSSE VONDST LITHISCH MATERIAAL: ONBEPAALED WERKTUIGFRAGMENT EN KERN MET SLAGRICHTINGEN: VELDPROSPECTIE
30191	STATIONSTRAAT: LOSSE VONDST ROMEINS AW: VELDPROSPECTIE
30192	DOORNSTRAAT: LOSSE VONDST LITHISCH MATERIAAL: 2 SCHRABBERS, 2 SCHRABBERFRAGMENTEN: VELDPROSPECTIE
30201	SINT ANNAWEG: LOSSE VONDST: LITHISCH MATERIAAL: ONGERETOCHEERDE AFSLAGEN, GERETOCHEERDE AFSLAGEN, FRAGMENT VAN GEFACETTEERDE GEPOIJSTE BIJL: VELDPROSPECTIE
30202	SINT ANNAWEG: LOSSE VONDST: LITHISCH MATERIAAL: GEPOLIJSTE BIJLEN EN ONGERETOCHEERDE AFSLAG: VELDPROSPECTIE

³⁸ CAI 2021

³⁹ CAI 2021

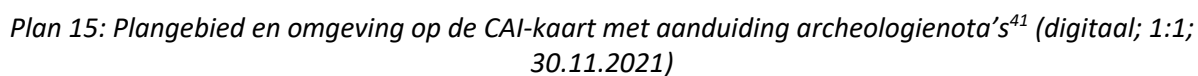
30232	KRAAIWINKELSTRAAT: LOSSE VONDST LITHISCH MATERIAAL: BRUINGEPATINEERDE KLING; LOSSE VONDST ROMEINS BM: TEGULAFRAGMENT MOGELIJK INTRUSIEF EN/OF HERBRUIK IN MIDDELEEUWEN: VELDPROSPECTIE
30234	KRAAIWINKELSTRAAT: LOSSE VONDST LITHISCH MATERIAAL: GEPOLIJSTE AFSLAG: VELDPROSPECTIE
30238	DIEPEWEG: LOSSE VONDST LITHISCH MATERIAAL: ONGERETOCHEERDE AFSLAG; LOSSE VONDST ROMEINS BM: TEGULAFRAGMENTEN: VELDPROSPECTIE
30239	DIEPEWEG: LOSSE VONDST NATUURSTEEN: ONGEKENDE PERIODE: VELDPROSPECTIE
30245	BRANTEGEMKERK: KAPITTELKERK; EERSTE VERMELDING 1046
30249	HET SCHUYVINCK: BURCHT; EERSTE VERMELDING 1374; NA AFBRAAK IN 1750, VIERKANTE HOEVE
30251	MOTTE; NU LUSTHOF MET VIJVERS EN PARK
30252	HERENTHOUT: VOLMIDDELEEUWSE BURCHT, OMWALLING DOOR KLOKPUTBEEK, WAARSCHIJNLIJK OOK NEERHOF

Uit de CAI-waarden blijkt dat er verschillende losse vondsten van lithisch materiaal in de buurt van het plangebied gedaan zijn (Plan 15). Deze vondsten werden allemaal gegenereerd naar aanleiding van het licentiaatsonderzoek van Joris Sergeant. De vondsten werden allemaal gedaan tijdens veldprospecties. Op 300 m ten oosten van het plangebied werd op basis van kaartstudies een burcht aangetroffen. In de ruimere omgeving rondom het plangebied werden nog 3 burchten opgemerkt.

Bureauonderzoek

Direct ten noordwesten van het plangebied werd een archeologienota met uitgesteld vooronderzoek opgesteld door Ruben Willaert.⁴⁰ Door het mogelijk waterverzadigd karakter van het plangebied worden er geen proefsleuven geadviseerd gezien de geringe kans op sporensites, maar wordt er wel rekening gehouden met een hoge kans op steentijdwaarden binnen het plangebied.

⁴⁰ WILLAERT & HEIRMAN 2020

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Voor de periodes vanaf de middeleeuwen zijn er op de historische kaarten geen aanduidingen dat er ooit bewoning geweest is binnen het plangebied. Dit sluit echter niet uit dat deze er niet geweest zijn. Uit de historische bronnen blijkt wel dat er reeds melding gemaakt wordt van Haaltert vanaf 1049. De gemeente kent dus al een zeer vroege occupatie. Bovendien is het plangebied net ten oosten gelegen van de dorpskern van Haaltert nabij een middeleeuwse burcht, motte en kerk.

Het plangebied behoort tot de gemeente Haaltert. In historische bronnen wordt de gemeente al vermeld in de 1^e helft van de 11^e eeuw. Bij eerdere onderzoeken werden vondsten ontdekt uit de prehistorie, de Romeinse periode en de middeleeuwen. Uit de bodemkaart blijkt dat het plangebied zich in bebouwde gronden en sterk vergraven gronden bevindt en dat de ruimere omgeving gekenmerkt wordt door matig droge en droge leembodems al dan niet met een textuur B-horizont aanwezig. De ligging in het landschap is gunstig voor eventuele steentijdarcheologie aangezien het hoger gelegen is in het landschap, dicht bij een beek.

Aangezien er geen gekende verstoringen zijn binnen het plangebied en het terrein grotendeels onbebouwd is, is er dus een hoge kans op het aantreffen van archeologische waarden.

2.3.2 Archeologische verwachting

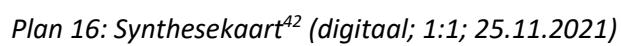
Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen.

In de buurt van het plangebied bevinden zich verschillende bodems met een B-horizont die goed bewaard zijn. Mogelijk is dit ook het geval voor het plangebied. De bodemkaart geeft aan dat het plangebied in bebouwde zone en een klein deel in sterk vergraven grond gesitueerd is. Op dit moment kan er niet met zekerheid gezegd worden tot welke diepte deze verstoring gaat. Mogelijk zijn de archeologische lagen nog steeds bewaard. Omwille van de ligging in het landschap is de kans op het aantreffen van steentijdsites of concentraties hoger. Tijdens de veldprospecties uitgevoerd door Joris Sergant werden eveneens verschillende lithische voorwerpen in de regio aangetroffen. Tijdens diezelfde veldprospecties werd Romeins aardewerk aangetroffen. De kans dat er archeologische resten (bewoning en/of vondstmateriaal) uit deze periode wordt aangetroffen binnen het plangebied is bestaand.

Op basis van deze gegevens kan besloten worden dat er geen gegevens beschikbaar zijn om de aan- of afwezigheid van een archeologische site te bevestigen of te ontkrachten. De geografische ligging van het plangebied in de buurt van een beek, de aanwezigheid van een humus B-horizont in de omgeving van het plangebied en de indeling van het plangebied als akker op de historische kaarten maken echter dat de aanwezigheid van een archeologische site niet onwaarschijnlijk is. De enige manier om informatie te verzamelen over het al dan niet aanwezig zijn van een archeologische site uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse tijd, de middeleeuwen en post middeleeuwen is via verder vooronderzoek.

2.3.3 Synthesepan

Het synthesepan (Plan 16) verduidelijkt de gunstige ligging van het plangebied tegenover de verscheidene CAI-waarden, het DHM en de waterwegen. Sporen van de prehistorie tot de middeleeuwen werden in de onmiddellijke nabijheid aangetroffen.

BAAC Vlaanderen Rapport 2014

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Het potentieel op kennisvermeerdering voor het plangebied is hoog. Er zijn geen directe aanwijzingen dat het plangebied in het verleden werd verstoord, de archeologische lagen kunnen dus nog intact zijn. Binnen het plangebied plant de initiatiefnemer verscheidene wooneenheden met bijhorende wegenis, ondergrondse parking, etc. Op basis van de impactanalyse kan gesteld worden dat de geplande werken het gehele plangebied zullen verstoren op variabele diepte. Het bouwen van de ondergrondse parkeergarage stelt de grootste verstoring tot ca 4 m diepte. Het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied zou een grote meerwaarde betekenen voor archeologisch erfgoed van Haaltert en de wijde omgeving.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon onvoldoende bepaald worden. Op basis van de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁴³ is verder vooronderzoek aangewezen.

2.4.3 Keuze onderzoeksmethode

Tabel 3: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode

METHODE	MOGELIJK	NUTTIG	SCHADELIJK	NOODZAKELIJK	MOTIVATIE
GEOFYSISCH ONDERZOEK	NEE	NEE	NEE	NEE	SPOREN BESTAAN VOORNAMELIJK UIT GRONDSPOREN. BIJGEVOLG IS DEZE METHODE NIET NUTTIG OM TOE TE PASSEN
VELDKARTERING	NEE	NEE	NEE	NEE	GEEFT GEEN INFO OVER DE AANWEZIGHEID VAN EEN MOGELIJKE SITE, ENKEL OF ER MATERIAAL AANWEZIG IS UIT EEN BEPAALDE PERIODE.
LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK	NEE	JA	NEE	JA	DIENT TE GEBEUREN OM HET STEENTIJDPOENTIEEL TE BEPALEN EN DE ALGEMENE BODEMTOESTAND TE BEKIJKEN
VERKENNEND/ WAARDEREND BOORONDERZOEK	NEE	JA	NEE	JA	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

⁴³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3

PROEFPUTTEN- ONDERZOEK STEENTIJD	NEE	JA	NEE	JA	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK
PROEFSLEUVEN/ PROEFPUTTEN ONDERZOEK	NEE	JA	NEE	JA	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

De geplande werken gaan het eventuele archeologische niveau vernietigen. In eerste instantie dient een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd te worden om na te gaan wat de toestand van de bodem is, of er nog steentijdpotentieel is en op welk niveau archeologische lagen aangetroffen kunnen worden.

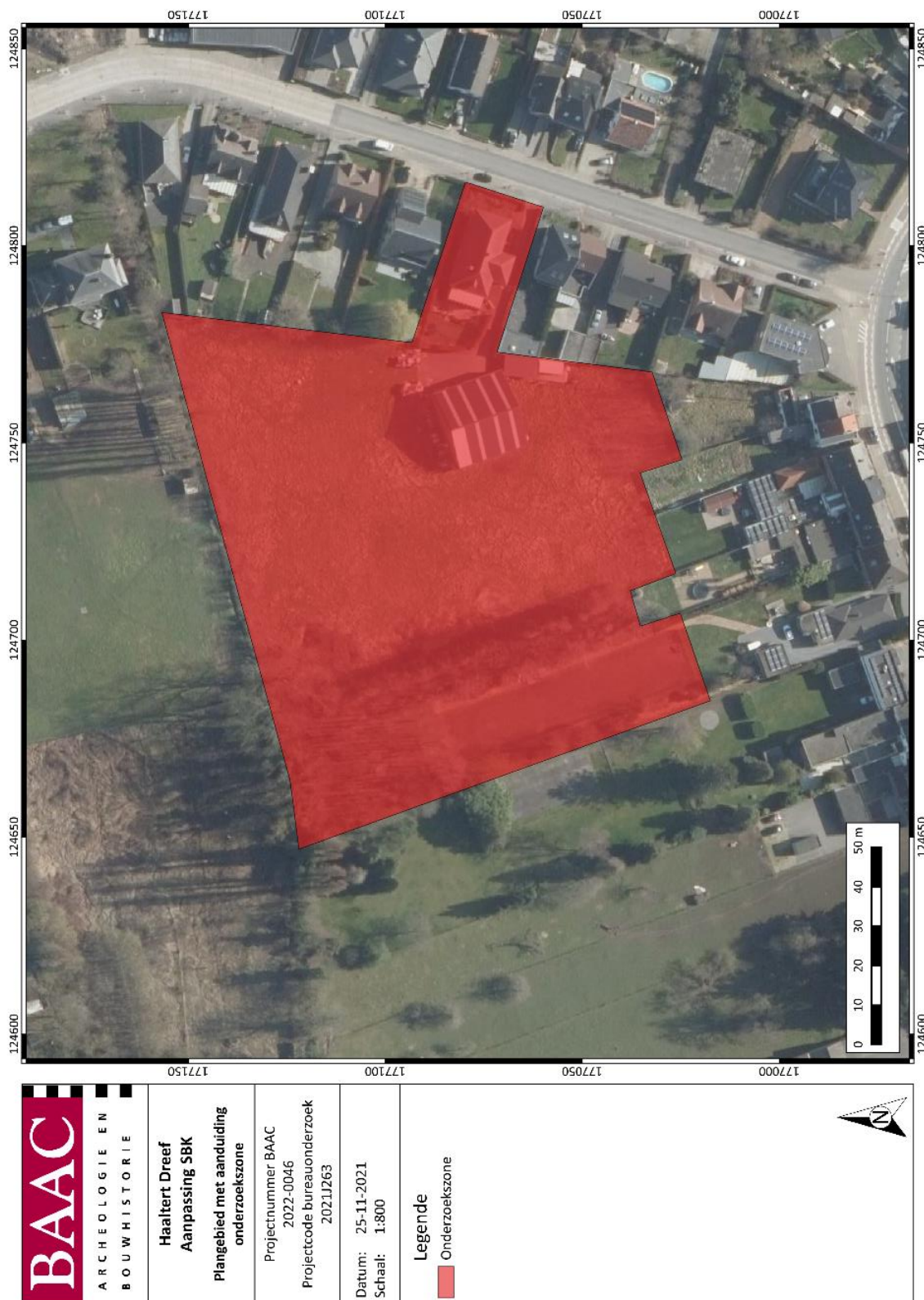
Indien blijkt dat de bodem onverstoord is en een voldoende intact bewaarde bodem aanwezig is, dient een steentijdonderzoek uitgevoerd te worden aan de hand van archeologische boringen. Indien de bodem geen potentieel heeft voor steentijdarcheologie maar wel nog voor sporenarcheologie en het archeologisch niveau geraakt zal worden door de geplande werken dient een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden. Indien de bodem volledig verstoord is tot de maximale geplande diepte-ingrepen (buffer inbegrepen), dient geen verder onderzoek meer te gebeuren.

De omgevingsvergunning omvat de sloop van twee gebouwen binnen het plangebied. Bij de ondergrondse sloop van o.a. kelders en funderingen kunnen archeologische waardevolle sporen en structuren beschadigd worden. De sloop van de bebouwing dient zich te beperken tot de bovengrondse bouwelementen. De vloeren en bijhorende verharding mogen wel meegenomen worden in de sloop. De sloop van de ondergrondse bouwelementen maakt onderdeel uit van het archeologisch onderzoek en dient onder toezicht gebeuren van een erkend archeoloog.

Ook hier geldt dat de bomen op het terrein dienen gerooid te worden vooraleer archeologisch vooronderzoek kan plaatsvinden. De bomen mogen gerooid worden tot op het maaiveld, dit houdt in dat de boomwortels niet verwijderd mogen worden opdat het bodemarchief dan intact blijft en de archeologen het onderzoek kunnen starten. Deze voorwaarde geldt enkel voor de bodem die gekapt zullen worden voor de verkaveling.

2.4.4 Afbakening onderzoeksterrein

Aangezien er op basis van de impactanalyse wordt uitgegaan van een verstoring van het gehele plangebied op variabele diepte en het onduidelijk is of de aanwezige bebouwing de ondergrond al dan niet heeft verstoord, wordt het gehele plangebied opgenomen als onderzoeksterrein (Plan 17).

Plan 17: Plangebied met afbakening van de zone voor landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek⁴⁴ (digitaal; 1:1; 25.11.2021)

⁴⁴ AGIV 2021c

3 Samenvatting

Naar aanleiding van een omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen voor het project *Haaltert Dreef, aanpassing SBK* werd door BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota met uitgesteld traject opgesteld. Voor het plangebied werden reeds twee archeologienota's opgesteld en bekrachtigd (ID10288 en ID14874).⁴⁵ De initiatiefnemer bracht echter een wijziging aan in de bouwplannen, met name het aanpassen van het plangebied en het wijzigen van een verkavelingsaanvraag naar een stedenbouwkundige aanvraag. Hierdoor diende een nieuwe archeologienota opgesteld te worden.

De initiatiefnemer plant binnen het plangebied de aanleg van verschillende woonentiteiten met groenzone, ondergrondse parking, wegenis, en parkeerplaatsen. Het doel van deze archeologienota was het inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied en de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het bureauonderzoek kon hierover geen uitsluitsel geven en een Programma van Maatregelen voor vervolgonderzoek werd opgesteld.

Voor het bureauonderzoek werd gebruik gemaakt van zo veel mogelijk beschikbare bodemkaarten, geologische kaarten, historische kaarten en archeologische gegevens. Op deze manier kon een inschatting worden gemaakt van het onderzoekspotentieel van het plangebied aan de hand van bodem- en aardkundige gegevens en kon een specifieke verwachting ten aangaan van de archeologische waarden op het terrein worden vastgesteld. Er kan niet worden ingeschat wat de impact van reeds bestaande verstoringen op het eventueel aanwezige erfgoed is geweest. Er kan wel met zekerheid gezegd worden dat de geplande werken een verstoring over het gehele plangebied op variabele diepte betekenen voor het eventuele aanwezige erfgoed. Bovendien kan niet met zekerheid gesteld worden of de aanwezige bebouwing de ondergrond heeft verstoord.

Bij deze archeologienota wordt in eerste instantie het advies tot een landschappelijk bodemonderzoek van het terrein voorgesteld. Afhankelijk van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek zullen er eventueel archeologische boringen uitgevoerd moeten worden. Indien er geen steentijdpotentieel is dient er nagegaan te worden of er voor andere periodes wel nog relevante archeologische lagen aanwezig zijn. Hiervoor zullen proefsleuven geadviseerd worden. Voor deze verdere vooronderzoeken wordt een Programma van Maatregelen opgesteld.

⁴⁵ VAN LAERE 2019 & NOTE & VAN LAERE 2020

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Geplande werken uit de archeologienota met ID10288	5
Figuur 2: Plangebied uit de archeologienota met ID 14874	6
Figuur 3: Inplantingsplan.....	8
Figuur 4: Inplantingsplan met aanduiding groenzones en contour parkeergarage in rode stippelijn	9
Figuur 5: Hoogteverloop terrein	15
Figuur 6: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	21

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 25.11.2021)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 25.11.2021)	3
Plan 3: Plangebied op de meest recente orthofoto(digitaal; 1:1; 25.11.2021).....	11
Plan 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto	12
Plan 5: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) met waterwegen	17
Plan 6: Plangebied en hoogteverloop op het DHM (digitaal; 1:1; 25.11.2021)	18
Plan 7: Plangebied op de tertiairgeologische kaart (digitaal; 1:50.000; 25.11.2021)	19
Plan 8: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:50.000 (digitaal; 1:50.000; 25.11.2021)	20
Plan 9: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen (digitaal; 1:20.000; 25.11.2021).....	22
Plan 10: Plangebied op de Villaretkaart (analoog; onbekend; 25.11.2021).....	24
Plan 11: Plangebied op de Ferrariskaart (analoog; 1:25.000; 25.11.2021)	25
Plan 12: Plangebied op de Vandermaelenkaart (analoog; 1:20.000; 25.11.2021)	25
Plan 13: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (analoog; 1:2500; 30.11.2021)	26
Plan 14: Plangebied op de Poppkaart (analoog; 1:1.250-1:7.500; 25.11.2021).....	26
Plan 15: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart met aanduiding archeologienota's (digitaal; 1:1; 30.11.2021)	29
Plan 16: Synthesekaart (digitaal; 1:1; 25.11.2021)	31
Plan 17: Plangebied met afbakening van de zone voor landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek (digitaal; 1:1; 25.11.2021)	34

4.3 Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht geplande werken met oppervlakte en diepte ingreep.....	10
Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.	27
Tabel 3: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode	32

5 Bibliografie

- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2021. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.
- AGIV, 2021a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model. Available at: <https://www.geopunt.be/>.
- AGIV, 2021b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB). Available at: <https://www.geopunt.be/>.
- AGIV, 2021c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <https://www.geopunt.be/>.
- AGIV, 2021d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- BOGEMANS, F. & VAN MOLLE, M., 2005. *Toelichting bij de quartairgeologische kaart van België, Vlaams Gewest: kaartblad 30-38 Geraardsbergen en Ath (deel)*, Brussel.
- CAI, 2021. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.
- DOV VLAANDEREN, 2021a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2021b. Databank Ondergrond Vlaanderen, neogeen/paleogeen (tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2021c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- GEOPUNT, 2021a. GEOPUNT VLAANDEREN.
- GEOPUNT, 2021b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2021c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2021d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2021e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at:

<http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2021f. GEOPUNT VLAANDEREN: Villaretkaart (1745-1748). *GEOPUNT, 2021. GEOPUNT VLAANDEREN: Villaretkaart (1745-1748)*.

GEOPUNT, 2020. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845).

GEOPUNT, 2021g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854).

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2020. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.

VAN LAERE, E., 2019. *Archeologienota Haaltert, Dreef 31 - 35. BAAC Vlaanderen Rapport 1048*, Available at: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/10288>.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000*, Leuven.

NOTE, K. & VAN LAERE, E., 2020. *Archeologienota Haaltert, Dreef: aanpassing. BAAC Vlaanderen Rapport 1442*,

WILLAERT, A. & HEIRMAN, F., 2020. *Archeologienota Muisstraat 10, Rapport Ruben Willaert*, Available at: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/13624>.

6 Bijlagen

Inplantingsplan.pdf